

Matti Aho
Elintarviketurvallisuusvirasto Evira

Pvm/Datum/Date
17.12.2012

Dnro/Dnr/DNo

Aihe: 46. EFSA Advisory Forum

Aika: 5.-6.12.2012
Paikka: Kypros, Paphos
Osallistujat Evirasta: Matti Aho

Yhteenveto

Neuvoa-antavan foorumin kokouksessa kuultiin lukuisia esitelmiä menettelyistä, joilla EFSA:n ja jäsenmaiden suhteita ylläpidetään. EFSA:n lyhyttä mandaattia koskien hormonihäiriköiden arviointia pidettiin mahdottomana tehtävänä, mutta EFSA:n puolelta luvattiin tehdä, mikä on tehtävissä. FR:n ANSESin bisfenoli A:ta koskeva riskinarviointihanke herätti keskustelua, koska menettelytavat poikkeavat tavanomaisista. ANSESille esitettiin yhteistyöpyyntö. DK katsoi, että on tarpeen käynnistää keskustelu ennalta varautumisen periaatteesta, yhdessä riskinhallinnan kanssa. IE ja DK totesivat, että uusi menetelmä kokogenomianalyysistä tulee mullistamaan mikrobiologian ja mikrobiologisen epidemiologian ja että Euroopan olisi syytä pysyä alan kehityksen mukana. NL totesi itsekriittisesti, että jatkossa jäsenvaltioiden edustajien on annettava foorumille nykyistä enemmän. Kulloisellekin isäntänä toimivalle jäsenvaltiolle esitetäänkin jatkossa valmistelupyyntö, IE:stä alkaen.

Kyproksen aurinko jäi Välimeren talvimyrskyn taakse ja isännät valittelivat poikkeuksellista säätilaa.

Kokouksen kulku

EFSA:n monivuotinen suunnitelma 2014-2016

Kun nykyisen strategisen suunnitelman sekä viestintä- ja tiedestrategian kaudet päättyvät, on eri ohjausasiakirjojen soveltamisen kaudet tarkoitus harmonoida.

Keskustelussa SE toivoi, että EFSA:n ja jäsenvaltioiden suhteisiin otettaisiin mallia pestisidien arvioinnista, jossa jäsenvaltioilla on ensiarviointirooli. Jos jäsenvaltioiden työlle saataisiin määriteltyä hinta, voitaisiin arvioida jäsenvaltioiden roolia ehkä aiempaa selkeämmin. DK ihmetteli, miksi teollisuudelta perittävät maksut eivät ota tulta, vaikka ne ovat täysin arkipäivää lääkearviointi- ja kemikaaliviraston tehtävissä. Catherine Geslain-Lanéelle katsoi, että suoraan valmistajia hyödyttävä pestisidien hyväksyntä poikkeaa esimerkiksi perinteisiä yrtejä koskevien väitteiden hyväksynnästä, kun omistajaa ei ole hahmotettavissa. Hän katsoi, että EFSA:ssa käytetään väärin kellon pysäyttämismenetelmää, koska sillä onnistutaan asettamaan eri toimijat toisistaan poikkeavaan asemaan. Tuotehyväksynnässä on nyt 3-5 vuoden suma, joka on purettava hallitusti. Hänen mukaansa on odotettavissa, että komissio ei tule suosittamaan EFSA:lle maksujärjestelmän laajentamista (pestisidien hyväksynnästä peritään maksu).

Matti Aho
Elintarviketurvallisuusvirasto Evira

Pvm/Datum/Date
17.12.2012

Dnro/Dnr/DNo

BE piti tärkeänä, että luottamusta lisätään pitämällä yllä keskusteluyhteys sidosryhmiin ja jäsenvaltioihin. DE katsoi, että laadunhallintamenettelyt on tarpeen viimeistellä ripeästi.

Foorumille luvattiin viimeistely versio suunnitelmasta helmikuussa 2013 ennen hallintokomitean istuntoa.

Raamisopimusten uudistaminen

Yhä merkittävämpi osa EFSA:n ulkoistamista tehtävistä kilpailutetaan raamisopimusten puitteissa. Raamisopimuksiin on tullut mukaan ja kilpailuja voittavat aiempaa useammin yritykset ja yhteisöt, jotka eivät ole EFSA:n ns. artikla 36:n mukaisia yhteistyöviranomaisia. ES, HU, FR, DE ja FI esittivät eri tavoin, että olisiko mahdollista lisätä tilauksia julkisella puolella toimivilta yhteisöiltä. FI esitti, että 10 vuotta käytössä ollut järjestelmä arvioitaisiin.

Raportti verkostoitumisesta

Keskustelussa SE toivoi, että eri verkostoihin osallistuville asiantuntijoille laadittaisiin opaskirjanen. Monet kantoivat huolta siitä, että asiantuntija ei välttämättä ymmärrä esiintyvänsä jäsenvaltion mandaatilla. Osa foorumin jäsenistä ei tiennyt, kuka heitä missäkin verkostossa edustaa.

Lopullinen raportti luvattiin tammikuussa 2013. Geslain-Lanéelle katsoi, että verkostoissa toimivat asiantuntijat eivät voi edustaa vain omaa asiantuntemustaan, verkostojen työstä kertoviin raportteihin on syytä saada yhteenveto ja että kunkin paneelin puheenjohtajan on tarpeen antaa ja saada palautetta ao. paneelin toimialalla työskentelevältä verkostolta.

Hormonihäiriköt

EFSA on saanut komissiolta toimeksiannon tarkastella hormonihäiriköitä. Raporttia odotetaan maaliskuussa 2013. Keskustelussa tehtävää pidettiin yleisesti mahdottomana. Urheasti EFSA:n johtajat vakuuttivat, että asiassa on tarkoitus kerätä se informaatio, mikä on kerättävissä - määräaikaan mennessä. Samalla on tarkoitus kertoa komissiolle, että tutkimusalue on voimakkaan kehityksen vaiheessa ja että asiaa on siten tarkasteltava myös maaliskuun 2013 jälkeen.

Tieteellisen komitean aktiviteetit

Pitkässä esityksessä kuvattiin tiedekomitean horisontaalisia tehtäviä. Esillä olivat hormonihäiriköt, toksikologisen ohjeistuksen tarkastelu, yrttien arvioinnin ohjeistus (QPS-menetelmän soveltaminen) ja tiedekomitean osallistuminen nousevien riskien tarkasteluun.

DE arvosteli toksikologisen ohjeistuksen laatimisprosessia. DE:n käsityksen mukaan useat ohjeisiin liittyvät ongelmat olisi ratkaistavissa yksinkertaisesti kysymällä vastauksia jäsenvaltioista. SE katsoi, että terveyden ja ruokavalion sekä allergeenien kanssa on tehtävä työtä nykyistä enemmän.

Keskustelussa nousi esiin luotettavan datan oleellisuus riskinarviointien validiuden kannalta. Viisasten kivi datan luotettavuuden parantamisesta jäi kuitenkin toistaiseksi löytämättä.

Tiedekonferenssi

Taannoisen suuren tiedekonferenssin antia suitsutettiin monin sanoin.

Epävarmuus riskinarvioinnissa ja ympäristöriskin arvioinnissa

UK kertoi HoA-kokouksen päätelmistä liittyen riskinhallinnan läpinäkyvyyden lisäämisestä. Riskinarviointiin on vuosien varrella kehitetty yhteisesti hyväksytyjä menettelytapoja ja toiminta on avointa ja läpinäkyvää. Vastaavaa kypsyttä ei ole havaittavissa riskinhallinnan puolella. Monissa puheenvuoroissa tuettiin esitettyjä periaatteita. DK kaipasi keskustelua ennalta varautumisen periaatteesta. DK katsoi edelleen, että epävarmuuden ilmaisu riskinarvioinnissa ei välttämättä laukaise em. periaatteen käyttöä vaikka julkisessa/poliittisessa keskustelussa riskejä koskevan epävarmuuden ilmaus voi siihen johtaakin. DE katsoi, että juuri siksi kuluttajien ennakkokäsitykset on otettava myös tarkasteltavaksi.

Foorumin vuoden 2013 työohjelma

Kokouksessa sovittiin neljä kokouspäivää, joista yksi Parmassa. Sovittiin, että kulloisenkin isäntävaltion panosta lisätään.

Bisfenyyli A

Pitkässä keskustelussa pohdittiin miten FR:n ANSESin tavanomaisesta poikkeava tutkimusasetelma voisi mahdollisesti tuoda ristiriitaisia tuloksia aiempiin verrattuna. ANSESin arvioissa tutkitaan lyhytaikaisen, ikäryhmittäisen altistuksen vaikutuksia, ilmeisesti ajatuksena on haarukoida väestön herkkiä osia. Ikäryhmittäinen tarkastelu toivotettiin tervetulleeksi, mutta lyhytaikaisen ja matalan altistuksen osalta oltiin epävarmoja, erityisesti toistettavuuden kannalta. Tieteelliseen jatkokeskusteluun on siis tarvetta ja ANSESille päätettiin esittää vetoamus yhteistyöstä alueella.

Artikla 36 mukainen yhteistyö jäsenvaltioiden toimijoiden kanssa

Apurahajärjestelmä on todettu hallinnollisesti hankalaksi ja siksi sen volyymi on vuosien myötä laskenut. Hankintajärjestelyt ovat saaneet tilaa. Nyt suunnitellaan hankinnoille 0,5 M€:n alarajaa. Pienet jäsenvaltiot CY:n johdolla protestoivat. Isommat todistelivat tutkimuskonsortioiden tarvetta.

Kemikaalisekoitukset

EFSA:n puolelta kerrottiin, että asiaa tarkastelevat horisontaalinen tiedekomitea sekä ryhmä, johon on koottu myös riskinhallinnan asiantuntijoita. Hormonihäiriökokeskustelun jälkeen aihe ei herättänyt kommentteja.

Systemaattinen tiedejulkaisujen seurantajärjestelmä

EFSA luo kolmen vuoden projektina tietojärjestelmän, jolla voidaan seurata eri julkisia ja ei julkisia tiedejulkaisuja. Ensimmäinen osa valmistuu 2013. Jäsenvaltioille luvattiin pääsy järjestelmään.

Kokogenomianalyysi

IE toi esille, että mikrobiologian alalla on otettu käyttöön uusi menetelmä, jossa eri mikrobeiden koko perimä analysoidaan. USA:ssa ja erityisesti Kiinassa kootaan tietopankkeja. Euroopan on seurattava kehitystä ja varmistettava pääsy riskinarviointien kannalta oleelliseen tietoon. DK katsoi, että menetelmä mullistaa mikrobiologian ja mikrobiologisen epidemiologian ja siksi aiheeseen on panostettava. NL katsoi, että oleellista on, kuka omistaa tiedon. EFSA:n puolelta todettiin, että tutkimusaihe sopii apuraha- ja/tai hankintajärjestelyillä toteutettavaksi.

Matti Aho
Elintarviketurvallisuusvirasto Evira

Pvm/Datum/Date
17.12.2012

Dnro/Dnr/DNo

CY ruuan koostumustaulukot

CY esitteli viimeisintä ponnistustaan, ruuan koostumustaulukkoa, joka oli julkaistu vastikään.

Foorumin työn tehostaminen

NL:n edustaja on ollut mukana foorumin työskentelyssä vuoden. Itsekriittisessä puheenvuorossa hän toivoi kokouksiin enemmän dialogia esitysten sijaan ja ilmaisi pyrkivänsä itse parempiin interventioihin. Puheenvuoro otettiin myönteisesti vastaan ja saman tien sovittiin, että seuraavissa kokouksissa isäntänä toimivalle jäsenvaltiolle annetaan enemmän valmisteluvastuuta kokouksista.

JAKELU   Eviran jory, K. Savela, K-M. Siekkinen
                  J. Husu-Kallio/MMM
                  R. Heinonen/MMM